

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: **Mgr. K. K.**, narozený „X“,
bytem „X“,
adresa pro doručování: „X“,
proti
žalovanému: **Ministerstvo obrany, odbor sociálního zabezpečení,**
sídlem Molčákova 576/11, 186 00 Praha 8,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2021, sp. zn. 234043/SD-58/OPM,

takto:

- I. Žádost žalobce o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby **se zamítá.**
- II. Žaloba **se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva obrany, odboru sociálního zabezpečení, ze dne 16. 2. 2021, sp. zn. 234043/SD-58/OPM, kterým žalovaný nevyhověl námitkám žalobce a potvrdil rozhodnutí Ministerstva obrany vydané v prvním stupni ze dne 7. 12. 2020, sp. zn. 234043/SD-29/21, kterým byl žalobci od 8. 5. 2019 přiznán starobní důchod ve výši 17 340 Kč.
2. Společně s žalobou podal žalobce také žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, (dále jen „zákon o opatřeních COVID“). Svou žádost žalobce odůvodnil tím, že mu byl na základě opatření vlády znemožněn (zakázán) volný přístup do odborných knihoven a nákup aktuální právnické literatury, byl mu fyzicky znemožněn nákup potřebných tonerů a papíru do tiskárny, byla mu znemožněna osobní konzultaci s odborníky v této věci a volný pohyb mezi okresy, kdy má důležité písemnosti jak v místě svého bydliště, tak i mimo okres, kde bydlí.
3. Předmětná žaloba tedy směřovala proti rozhodnutí správního orgánu, na což dopadá právní úprava v § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. **lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.**

Podle odstavce 4 téhož ustanovení **zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout**. Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením návrh (žalobu) odmítne, jestliže byl návrh (žaloba) podán předčasně nebo opožděně.

4. Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle odstavce 2 téhož ustanovení lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Podle odstavce 3 téhož ustanovení, případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 23. 2. 2021, což ostatně sám žalobce potvrdil v podané žalobě. Den 23. 2. 2021 je pak zapotřebí považovat za den oznámení dotčeného rozhodnutí žalobci ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Dnem určujícím počátek lhůty počítané podle měsíců bylo tedy v případě žalobou napadeného rozhodnutí úterý 23. 2. 2021, dvouměsíční **lhůta pro podání žaloby** počala plynout ve středu 24. 2. 2021 a **skončila v pátek 23. 4. 2021**.
6. Pro zachování lhůty k podání žaloby tudíž bylo třeba, aby ji žalobce nejpozději dne 23. 4. 2021 předal soudu nebo jemu zaslal prostřednictvím držitele poštovní licence anebo předal orgánu, který má povinnost ji doručit. To však žalobce neučinil, neboť soudu zaslal žalobu prostřednictvím České pošty, s. p., až dne **26. 4. 2021**, jak vyplývá z podacího štítku na poštovní obálce založené na č. l. 9 soudního spisu, tj. po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Lhůta pro podání žaloby tedy nebyla zachována.
7. Žalobce požádal o prominutí zmeškání lhůty pro podání žaloby podle § 3 zákona o opatřeních COVID. Podle § 3 odst. 1 tohoto zákona, zmeškala-li osoba v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví lhůtu k provedení úkonu z vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, které této osobě znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo úkon učinit, promine soud zmeškání této lhůty podle § 40 odst. 5 s. ř. s. i v případech, ve kterých to zákon jinak vylučuje. O prominutí zmeškání lhůty rozhoduje soud, který je příslušný k projednání zmeškaného úkonu a rozhodnutí o něm.
8. Podle § 1 odst. 2 téhož zákona mimořádným opatřením při epidemii se pro účely tohoto zákona rozumí a) krizové opatření podle § 2 písm. c) krizového zákona přijaté vládou České republiky v době nouzového stavu, b) mimořádné opatření vydané v roce 2020 Ministerstvem zdravotnictví na základě § 69 odst. 1 písm. b) nebo § 69 odst. 1 písm. i), § 69 odst. 2 a § 80 odst. 1 písm. g) zákona o ochraně veřejného zdraví a podle § 2 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů, k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS CoV-2, c) mimořádné opatření vydané v roce 2020 krajskou hygienickou stanicí na základě § 69 odst. 1 písm. b), § 69 odst. 2, § 82 odst. 1 a § 82 odst. 2 písm. m) zákona o ochraně veřejného zdraví k zamezení dalšího šíření onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS CoV-2.

9. S ohledem na citovaná ustanovení proto soud zkoumal, zda důvody uváděné žalobcem, pro které údajně zmeškal zákonnou lhůtu pro podání žaloby, lze podřadit pod vážné omluvitelné důvody spočívající v mimořádném opatření, které žalobci znemožnilo nebo podstatně ztížilo provedení tohoto úkonu, tedy včasné podání žaloby. Je nezbytné vyjít z toho, že § 3 zákona o opatřeních COVID představuje výjimečné prolomení obecného pravidla, podle něhož nelze zmeškání lhůty pro podání žaloby prominout. Zákonodárce přistoupil k tomuto opatření s ohledem na bezprecedentní situaci vzniklou v souvislosti s virovou epidemií, na niž vláda a další orgány moci výkonné reagovaly vyhlášením nouzového stavu a přijímáním řady opatření, která omezovala práva a svobody, jakož i zaváděla nové povinnosti. Je proto zcela logické, že zákon o opatřeních COVID váže omluvitelný důvod právě na tato mimořádná opatření (která blíže konkretizuje v § 1 odst. 2), pokud účastníkovi řízení či jiné osobě znemožnila či podstatně ztížila provedení úkonu. To lze dovodit i z formulace v § 3 odst. 2 daného zákona, který váže lhůtu k podání žádosti o prominutí zmeškání právě na ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, z něhož omezení plynulo. Jinak řečeno, pro použití tohoto výjimečného procesního nástroje je klíčové to, zda ke zmeškání lhůty došlo v přímé souvislosti s těmito mimořádnými opatřeními, kterými jsou krizová opatření přijatá vládou a mimořádná opatření vydaná ministerstvem zdravotnictví či krajskými hygienickými stanicemi v roce 2020, a zda povaha těchto opatření byla způsobila znemožnit účastníkovi řízení provedení úkonu nebo je alespoň výrazně ztížila (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2020, č. j. 1 As 209/2020-57).
10. Soud konstatuje, že důvody uváděné žalobcem nepředstavují nikterak specifická omezení plynoucí z mimořádných opatření při pandemii ve smyslu § 1 odst. 2 daného zákona, která by žalobci skutečně zabránila či mu ztížila žalobu podat včas. Žalobci přijatá opatření nebránila v tom, aby žalobu na poště podal ještě v průběhu dvouměsíční zákonné lhůty určené pro její podání, tj. o 3 dny dříve než tak žalobce v dané věci učinil. Uzavření okresů, omezení služeb (tedy i veřejných knihoven) a maloobchodu (tedy i omezení související s nákupem toneru či papíru do tiskárny či odborné literatury) ani jiná omezení plynoucí z mimořádných opatření, které v žádosti popsal žalobce, mu nemohly bránit v podání včasné žaloby. Soud dále podotýká, že žalobce mohl konzultace s odborníky uskutečňovat prostřednictvím jiných komunikačních prostředků (např. telefonicky či elektronicky) než jen osobní formou. K žalobcem zmiňovanému zákazu volného pohybu osob mezi okresy soud též mimo již shora vyslovené uvádí, že toto mimořádné opatření skončilo dnem 11. 4. 2021, a žalobce měl tudíž dostatek času k tomu, aby si do konce lhůty pro podání žaloby, tj. do dne 23. 4. 2021, zajistil písemnosti, které má dle svého tvrzení uloženy jak v místě svého trvalého bydliště, tak i mimo okres, v němž trvale bydlí.
11. Soud tímto hodnocením nikterak nezpochybňuje, že řada mimořádných opatření představuje výrazné omezení jednotlivců a může jim skutečně zabránit ve včasném zaslání opravného prostředku či jiného podání. Jak již soud ovšem uvedl, jestliže zákonodárce nezvolil paušální řešení (například v podobě stavení běhu všech lhůt), pak soudu nezbyvá, než zkoumat v každém jednom případě splnění podmínek prominutí zmeškání lhůty jako výjimky z obecného pravidla, že zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout (obdobně viz shora uvedené usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 209/2020-57). Soud tedy shrnuje, že není jakkoli oprávněn hodnotit to, proč zákonodárce nezvolil paušální řešení (například v podobě stavení běhu všech lhůt) jako Slovensku, nýbrž je povinen právní úpravu respektovat.

12. V důvodech uváděných žalobcem neshledal soud onen vážný omluvitelný důvod přímo spojený s uskutečňováním mimořádných opatření, který by mu znemožnil či podstatně ztížil podat žalobu včas, a proto žalobcově žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby v souladu s § 40 odst. 5 s. ř. s. a s § 3 odst. 1 zákona o opatřeních COVID nevyhověl.
13. S ohledem na výše uvedené soud shledal, že žalobce podal žalobu **opožděně**, neboť nebyla dodržena zákonem stanovená dvouměsíční lhůta k jejímu podání, jejíž zmeškání soud neprominul. Soud proto podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. žalobu pro opožděnost odmítl.
14. Z důvodu odmítnutí žaloby soud současně v souladu s § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje

se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 13. července 2021

Mgr. Ladislav Vaško, v. r.
samosoudce